

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	17 Chwefror 2015
Aelod/Swyddog Arweiniol:	Y Cyngorydd Eryl Williams, Aelod Arweiniol dros Addysg
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Cwsmeriaid a Chefnogaeth Addysg
Teitl:	Rhaglen Moderneiddio Addysg – Ysgolion Cynradd Ardal Rhuthun – Ysol Llanbedr

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi briff i'r Cabinet am benderfyniad diweddar y Gweinidog Addysg a Sgiliau ynghylch dyfodol Ysgol Llanbedr.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi gwybodaeth i Aelodau ynghylch penderfyniad y Gweinidog mewn perthynas ag Ysgol Llanbedr.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Bod y Cabinet yn nodi cynnwys y llythyr gan y Gweinidog sydd wedi ei atodi fel atodiad 1.

3.2 Bod y Cabinet yn cytuno i swyddogion ddechrau ymgynghori gyda'r Eglwys yng Nghymru ar y cynnig i gau Ysgol Llanbedr ac i adrodd yn ôl i Aelodau.

4. Penderfyniad y Gweinidog Addysg a Sgiliau

4.1 Ym Mawrth 2014 cymeradwyodd y Cabinet gynnig i gau Ysgol Llanbedr o 31 Awst 2014. Cafodd y penderfyniad hwn ei gyfeirio at y Gweinidog Addysg a Sgiliau gan Esgobaeth Llanelwy ym mis Ebrill 2014, a gwrthododd y Gweinidog y cynnig ym mis Ionawr 2015.

4.2 Wrth nodi rhinweddau'r cynnig daeth y Gweinidog i'r casgliad fod yna nifer o ddadleuon o blaid cymeradwyo'r cynnig, ac mae'n fodlon yn gyffredinol y byddai'n:

- cynnal safon y ddarpariaeth addysg a sicrhau y darperir cwricwlwm eang a chytbwys
- caniatáu mynediad i ddisgyblion sy'n mynychu Ysgol Llanbedr i addysg mewn ysgol yr Eglwys yng Nghymru cyfrwng Saesneg sydd o fewn pellter rhesymol ac sy'n fwy cynaliadwy ar gyfer y dyfodol
- darparu dewis o ysgolion eraill os byddai'n well gan rieni ysgol lai
- darparu addysg decach ac yn fwy cost effeithiol
- gwneud arbedion fydd yn cael eu cadw yn y gyllideb addysg

- lleihau nifer y lleoedd dros ben gan 54 o leoedd

- 4.3 Fodd bynnag, dywedodd y Gweinidog yn ei lythyr dyddiedig 27 Ionawr ei fod yn "teimlo nad oes ganddo unrhyw ddewis ond i wrthod y cynnig hwn, er gwaethaf rhinweddau addysgol y cynnig. Mae'r Gweinidog wedi dod i'r casgliad bod yr ymgynghoriad yn ddiffygiol ac roedd y diffygion yn rhai sylweddol." Roedd graddau'r diffygion hyn yn ei farn ef yn golygu na allai gefnogi'r cynnig yn seiliedig ar y ddogfen ymgynghori ffurfiol.
- 4.4 Ar ddiwedd y llythyr roedd y Gweinidog yn dweud ei fod "yn pryderu am ddyfodol Ysgol Llanbedr yng ngoleuni'r nifer cymharol isel o blant ar y gofrestr, a natur dros dro'r arweinyddiaeth bresennol. Mae'n disgwyl i'r awdurdod lleol ystyried dyfodol yr ysgol yn ofalus ac os bydd yn penderfynu y dylid ei chadw, mae'n credu y dylid ei darparu gyda chefnogaeth. Os yw'r awdurdod lleol yn penderfynu, ar y llaw arall, y byddai trefniadau eraill er budd addysgol pob disgybl yn yr ardal, mae'r Gweinidog yn disgwyl iddo gydymffurfio'n ofalus â gofynion gorfodol y Cod Trefniadaeth Ysgolion mewn perthynas ag unrhyw newidiadau mae'n eu cynnig."
- 4.5 I fynd i'r afael â'r pryderon hyn gan y Gweinidog, bydd swyddogion Sir Ddinbych yn dechrau ymgynghori gydag Esgobaeth yr Eglwys yng Nghymru i ystyried dyfodol yr ysgol ac mae o blaid argymhell ail-ddechrau'r broses ymgynghori ffurfiol i alluogi cau'r ysgol o 31 Awst 2016. Yn dilyn canlyniad y trafodaethau hyn gyda'r Esgobaeth bydd papur yn cael ei gyflwyno i'w ystyried gan y Cabinet ym mis Ebrill/Mai.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

- 5.1 Bydd y cynnig yn cefnogi'r flaenoriaeth gorfforaethol o "wella perfformiad mewn addysg ac ansawdd adeiladau ein hysgolion".

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1 Nid oes unrhyw gostau ychwanegol sylweddol yn deillio o'r adroddiad hwn ar hyn o bryd. Ar hyn o bryd, mae'r costau'n cynnwys amser swyddogion wrth ddrafftio unrhyw gynigion sy'n codi a mynychu cyfarfodydd.

7. Beth yw'r prif gasgliadau o'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylid atodi Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb wedi ei gwblhau fel atodiad i'r adroddiad hwn.

Ar hyn o bryd nid oes penderfyniad wedi'i wneud felly nid oes templed AEC wedi'i gwblhau.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Mae briffio cychwynnol wedi cael ei drefnu gyda swyddogion Esgobaeth Llanelwy a Chadeirydd y Llywodraethwyr a Phennaeth Ysgol Llanbedr. Bydd ymgynghoriad llawn yn cael ei gynnal ynghylch y cynnig yn unol â Chod Trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Amherthnasol ar hyn o bryd.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Mae nifer o risgiau yn cael eu rheoli ar hyn o bryd ar lefel rhaglen gan y Bwrdd Rhaglen Moderneiddio Addysg. Bydd pob prosiect unigol yn cynnwys gweithdrefnau rheoli risg.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae'r cynigion yn cyd-fynd â'r Fframwaith Polisi Moderneiddio Addysg.

Mae Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 yn darparu'r gofyniad deddfwriaethol i awdurdodau lleol adolygu cynigion ysgolion ac i symud ymlaen gyda chynigion i ad-drefnu darpariaeth ysgolion.